

Begrippenlijst

A

Aanmaning

Een aanmaning is een schriftelijke sommatie van de schuldeiser aan zijn schuldenaar (debiteur) om alsnog binnen een aangegeven termijn het verschuldigde bedrag te voldoen. Deze aanmaning kan zowel door de schuldeiser zelf worden gestuurd als door een ingeschakelde incasso-organisatie (incassobureau of gerechtsdeurwaarder).

Aanzegging

Een aanzegging is een gerechtelijke mededeling. Voorbeelden zijn een aanzegging tot ontruiming en aanzegging openbare verkoop van roerende zaken.

Aflossingscapaciteit

De aflossingscapaciteit is het bedrag dat beschikbaar is voor het aflossen van de schuld(en). Dit bedrag wordt vastgesteld aan de hand van de aflossingscapaciteitsberekening.

Arrest

Arrest is een ander woord voor vonnis of uitspraak. Een arrest wordt gewezen door het gerechtshof of de Hoge Raad.

B

Beschikking

Een beschikking is een uitspraak van de rechter in een procedure die is ingeleid door middel van een verzoekschrift (echtscheiding, alimentatie, bewind). Belangrijke uitzondering is dat op een verzoekschrift tot faillissement een vonnis wordt gewezen.

Beslag

Beslag is een maatregel waarbij de gerechtsdeurwaarder, op vordering van een belanghebbende en na het verkrijgen van een executoriale titel (vonnis, dwangbevel of beschikking), bepaalde zaken aan de vrije beschikking van de eigenaar of van derden onttrekt. Voorbeelden zijn: loonbeslag, beslag op de uitkering, beslag op de bankrekening en beslag op roerende zaken.

Betekening

Een betekening is een gerechtelijke bekendmaking, door een deurwaarder, van stukken en mededelingen aan de schuldenaar (debiteur). Voorbeeld is de betekening van een vonnis.

Beschermingsbewind

Een bewindvoerder behartigt de financiële belangen van personen die daar vanwege hun lichamelijke of psychische toestand of vanwege sociale omstandigheden niet zelf toe in staat zijn. De bewindvoerder heeft als taak het administreren en beheren van de onder bewind gestelde goederen en toekomstige goederen. Daaronder verstaan we gelden als uitkering, loon, pensioen, maar ook meubilair, sieraden, onroerende zaken, effecten, vorderingen en schulden. Het is ook mogelijk dat het bewind alleen betrekking heeft op een bepaald goed, bijvoorbeeld een huis.

Bewindvoerder

Een bewindvoerder beheert tijdelijk of blijvend het vermogen van iemand die onder bewind staat. Bijvoorbeeld omdat iemand door zijn lichamelijke of geestelijke toestand niet meer in staat is zelf zijn financiële zaken te regelen. De bewindvoerder wordt door de kantonrechter aangesteld. Het beheren houdt in dat de bewindvoerder verantwoordelijk is over de financiële en de praktische kant van het vermogen. De bewindvoerder maakt binnen drie maanden na zijn benoeming een lijst met een beschrijving van het inkomen en vermogen dat onder bewind is gesteld. Dit rapport moet aan de kantonrechter worden gestuurd. De bewindvoerder legt gedurende het bewind verantwoording af aan de kantonrechter en aan de cliënt. De kantonrechter bekijkt of de administratie op een correcte wijze wordt uitgevoerd.

Bewindvoering

Bewindvoering of onderbewindstelling heeft betrekking op het vermogen van een persoon. Als iemand door zijn lichamelijke of geestelijke toestand niet meer in staat is zijn financiële zaken te regelen, dan kan hij zijn goederen en geld onder bewind laten stellen. Er wordt dan een bewindvoerder aangesteld die tijdelijk of blijvend het vermogen van de betrokkene beheert. Het gevolg is dat de betrokkene niet meer zelfstandig mag beslissen over zijn of haar vermogen. Met andere woorden, er mag niets meer verkocht worden zonder toestemming van de bewindvoerder. Het is ook mogelijk een beperkt bewind in te stellen. Dan wordt over een bepaald deel van het vermogen bewind gevoerd, bijvoorbeeld het spaargeld of het onroerend goed.

C

Comparitie van partijen

Een comparitie van partijen is een persoonlijke verschijning van de partijen voor de rechter. Het is aan de rechter om een dag te bepalen dat een comparitie van partijen plaatsvindt. Doorgaans wordt een comparitie standaard gelast nadat de gedaagde partij (de debiteur) bij schriftelijke akte (zie conclusie van antwoord) heeft geantwoord op de dagvaarding van de eiser. De comparitie kan tot doel hebben een schikking te bereiken en/of om nadere inlichtingen over de ingenomen standpunten van de partijen te verkrijgen.

Conclusie van antwoord

Als de gedaagde (ook wel schuldenaar of debiteur) gebruik maakt van zijn recht om zich inhoudelijk te verweren op de inhoud van de dagvaarding heet dat conclusie van antwoord. In kantonzaken mag de gedaagde dit verweer zelf doen en zelfs mondeling, de griffier draagt dan zorg voor schriftelijke verslaglegging. Bij de rechtbank dient de conclusie van antwoord schriftelijk en door een procureur te worden ingediend.

Curatele

Curatele is een maatregel die door de rechter opgelegd wordt. Het gaat meestal om mensen die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen zoals verstandelijk gehandicapten, psychiatrisch patiënten, dementerende ouderen of verslaafden.

D

Dagvaarden

Dagvaarden is het uitbrengen (of betekenen) van een dagvaarding aan een gedaagde ter inleiding van een gerechtelijke procedure.

Dagvaarding

Een dagvaarding is een akte die op verzoek van de eiser (het bedrijf dat het geld tegoed heeft) door een gerechtsdeurwaarder wordt uitgereikt aan de gedaagde partij (de debiteur). In de dagvaarding staat o.a. de volgende informatie: de namen van partijen (eiser en gedaagde), de tijd en plaats en de uiteindelijke eis (het openstaande bedrag) van de eisende partij.

Debiteur

Een debiteur is de schuldenaar (degene die een bedrag verschuldigd is) van de opdrachtgever (eiser).

Derdenbeslag

Het derdenbeslag (ook wel beslag onder derden) is een beslag dat door een gerechtsdeurwaarder, in opdracht van de schuldeiser, wordt gelegd op gelden of goederen die van de schuldenaar zijn maar onder derden berusten. Voorbeelden zijn beslag op salaris, beslag op een uitkering, beslag op een bankrekening en beslag op goederen die iemand anders voor de schuldenaar bewaart.

Deurwaarder

Een deurwaarder (ook wel gerechtsdeurwaarder) is een ambtenaar benoemd door de kroon, die is belast met het uitbrengen van dagvaardingen en andere exploiten (ambtelijke stukken van een deurwaarder), het verrichten van ontruiming, inbeslagnemingen en executoriale verkopen.

Dupliek

Conclusie van dupliek; het nadere antwoord van de gedaagde (debiteur) op de repliek van de eiser in een gerechtelijke procedure.

E

Eis

Hetgeen in de dagvaarding van de schuldenaar gevorderd wordt.

Eiser

De opdrachtgever die de gerechtelijke procedure start.

Executie

Tenuitvoerlegging van vonnissen, dwangbevelen, beschikkingen en akten. Voorbeelden zijn beslag roerende zaken met openbare verkoop, ontruiming of derdenbeslag.

Exploot

Dit is de algemene benaming voor een ambtelijk stuk van de deurwaarder gedaan aan een betrokkene persoonlijk of aan zijn woonadres per gesloten envelop.

F

Faillissement

Een faillissement is een gerechtelijk beslag op een vermogen, ter bescherming van de rechten van de crediteuren van de schuldenaar. De schuldenaar verliest door een faillissement de zeggenschap over het vermogen.

Een faillissement wordt in een vonnis van de rechtbank uitgesproken, in het algemeen naar aanleiding van een aanvraag van de schuldenaar zelf of van een of meer schuldeisers. In het vonnis benoemt de rechter

een curator en een rechter-commissaris. De curator beheert de failliete boedel en is belast met de vereffening van de schulden. De rechter-commissaris houdt toezicht op de curator.

G

Gedaagde

De gedaagde in een gerechtelijke procedure is degene tegen wie een eis wordt gericht (de tegenpartij van de eiser)

Gerechtsdeurwaarder

Zie deurwaarder

H

Handelingsonbekwaam

Mensen die niet zelfstandig en zonder toestemming rechtshandelingen kunnen verrichten, noemen we handelingsonbekwaam. De wet onderscheidt twee groepen van personen die handelingsonbekwaam zijn: minderjarigen (iedereen die jonger is dan 18 jaar); meerderjarigen die onder curatele zijn gesteld. Curatele is een maatregel die door de rechter opgelegd wordt. Het gaat meestal om mensen die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen zoals verstandelijk gehandicapten, psychiatrisch patiënten, dementerende ouderen of verslaafden.

Handelingsonbevoegd

Handelingsonbevoegdheid wil zeggen een bijzondere of gedeeltelijke ongeschiktheid om in het recht op te treden. Deze maatregel leidt tot onbevoegdheid op een beperkt gebied: respectievelijk het gebied van financiën en het gebied van de zorg.

Definitie: Met de term Handelingsonbevoegdheid duidt men aan dat *een handelingsbekwaam persoon één of meer bepaalde rechtshandelingen niet geldig of slechts aantastbaar kan verrichten.*

Hoofdsom

De verschuldigde geldsom, exclusief de daarop berekende rentes en toeslagen voor gemaakte kosten.

I

Inkomensbeheer

Bij inkomensbeheer (ook budgetbeheer of vermogensbeheer genoemd) wordt administratieve hulp geboden bij het beheer van het inkomen van de cliënt. De bewindvoerder maakt samen met de cliënt afspraken over de besteding van het inkomen. De cliënt ondertekent een overeenkomst waarin de afspraken tussen de bewindvoersorganisatie en de cliënt zijn vastgelegd. Vervolgens zorgt de bewindvoerder er voor dat de betalingen - na ontvangst van het inkomen - iedere maand volgens opgave worden uitgevoerd. Voor mensen die moeite hebben om evenwicht te vinden tussen inkomsten en uitgaven kan inkomensbeheer een oplossing bieden.

K

Kantonrechter

Een kantonrechter is een alleensprekende rechter die zaken als overtredingen uit het strafrecht, arbeidszaken, huurzaken en civiele zaken onder de € 5000 behandelt. De kantonrechter behandelt zowel civiele zaken als strafzaken. Vroeger was de kantonrechtbank een apart onderdeel, naast bijvoorbeeld de rechtbanken. Tegenwoordig zijn ze onderdeel van de rechtbanken. De term "kantonrechter" is echter blijven bestaan.

L

Loonbeslag

Loonbeslag is een vorm van derdenbeslag: beslag onder de werkgever op het loon dat deze aan de debiteur schuldig zal worden.

M

Minnelijk (incasso)

In het minnelijke incassotraject (ook wel buitengerechtelijk genoemd) trachten de partijen zonder tussenkomst van de rechter of dwangmiddelen tot een oplossing van de zaak te komen.

O

Onderbewindstelling

Onderbewindstelling heeft betrekking op het vermogen van een persoon. Als iemand door zijn lichamelijke of geestelijke toestand niet meer in staat is zijn financiële zaken te regelen, kan hij zijn goederen en geld onder bewind laten stellen. De kantonrechter kan deze maatregel instellen voor meerderjarigen en toetst voor de benoeming van een bewindvoerder of het noodzakelijk is om de goederen van de cliënt onder bewind te stellen. Er wordt dan een bewindvoerder aangesteld die tijdelijk of blijvend het vermogen van de betrokkene beheert. Het gevolg is dat de betrokkene niet meer zelfstandig mag beslissen over zijn of haar vermogen (handelingsonbevoegd). Met andere woorden, er mag niets meer verkocht worden zonder toestemming van de bewindvoerder. Het is ook mogelijk een beperkt bewind in te stellen. Dan wordt over een bepaald deel van het vermogen bewind gevoerd, bijvoorbeeld het spaargeld of het onroerend goed, bewind gevoerd.

Ontruiming

Als de debiteur in gebreke blijft zelf te ontruimen, mag de gerechtsdeurwaarder tot ontruiming overgaan o.b.v. een verkregen vonnis van de kantonrechter en na betekening van dit vonnis. Deze betekening bevat een aanzegging tot ontruiming op een bepaalde datum en tijdstip. Daarbij haalt de gerechtsdeurwaarder alle goederen die niet bij het betreffende pand behoren uit dat pand en plaatst deze op straat. Deze goederen worden vervolgens door de betreffende gemeente afgevoerd. De gemeente kan de goederen opslaan of als afval afvoeren, dit naar beoordeling van de gemeente. Mensen en dieren die in het pand aanwezig zijn worden ook daaruit gezet. Na ontruiming blijft de geldvordering gehandhaafd vermeerderd met alle kosten.

P

Procureur

Advocaat die een collega inschakelt indien een rechtszaak niet in zijn eigen arrondissement gehouden wordt. De taak van een procureur is ervoor te zorgen dat alle noodzakelijke processtukken bij de rechtbank en de advocaat terechtkomen. De advocaat blijft verantwoordelijk voor de rechtszaak en voert ook het woord. Een procureur mag alleen stukken inleveren bij de rechtbank waar hij staat ingeschreven.

R

Replik

Replik is het antwoord van de eiser op de conclusie van antwoord van de gedaagde in de gerechtelijke procedure.

S

Schuldenaar

De schuldenaar is degene die een betaalverplichting jegens een opdrachtgever niet is nagekomen.

Sommatie

Een sommatie is een aanmaning tot betaling.

T

Titel

Vonnis, dwangbevel, (notariële) akte of beschikking

V

Verstek

Niet verschijnen (verstek laten gaan) bij een gerechtelijke procedure. Verstek brengt toewijzing van de eis van de tegenpartij mee, tenzij de eis door de rechter ongegrond of onrechtmatig wordt verklaard.

Vonnis

Een vonnis is een beslissing van een rechter in dagvaardingsprocedures.

Vordering

Onder een vordering wordt verstaan de hoofdsom (vaak het totaal aan openstaande factuurbedragen) vermeerderd met de rente en toeslagen voor de gemaakte kosten in de betreffende zaak.

W

Wettelijke rente

De rente die verschuldigd is bij te laat betalen van de geldsom.

WSNP

De Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen is een aanvulling op de faillissementswet en biedt natuurlijke personen (personen waarbij geen sprake is van een eigen bedrijf) met financiële problemen een extra perspectief op een schuldenvrije toekomst. De rechter beslist daarbij over het doorgaan van de sanering, de hoogte van het aflossingsbedrag en de duur van de sanering. Belangrijke voorwaarden voor toelating zijn dat de schulden ter goeder trouw zijn ontstaan en dat een vrijwillig akkoord over afbetaling niet meer mogelijk is.